

Recht uit de praktijk

De ongehuwde partner en het pensioen

Saar en Bram praten nooit over hun pensioen. Het leven van alledag houdt hen al meer dan genoeg bezig. Dit geldt niet alleen voor Saar en Bram. Met hen houden veel mensen zich niet met vragen over pensioen bezig.

Wat is pensioen eigenlijk? Pensioen is een financiële toekomstvoorziening dat gebaseerd wordt op drie pijlers. De eerste pijler zijn de sociale voorzieningen, zoals bijvoorbeeld de AOW. De tweede pijler bestaat uit voorzieningen die ieder zelf opbouwt met lijfrente- en kapitaalverzekeringen. De derde pijler zijn de door de werkgever en werknemer opgebouwde pensioenen. Hier gaat het over door werknemer en werkgever opgebouwde pensioenen. Dit kan een ouderdomspensioen zijn dat recht geeft op een uitkering na 65 jaar of een partnerpensioen. Een partnerpensioen is een voorziening voor de partner van de werknemer na overlijden van de werknemer.

Partnerpensioen wordt tegenwoordig vaak verzekerd op risicobasis. Bij een partnerpensioen op risicobasis is de werknemer verzekerd tegen het risico van zijn overlijden. Als de werknemer doodgaat terwijl hij deelneemt aan de pensioenregeling krijgt de partner van de werknemer een partnerpensioen. Wanneer de premiebetaling stopt, bijvoorbeeld bij ontslag of op de pensioendatum vervalt de verzekering en is er geen partnerpensioen meer.

Ik noem vijf situaties waarin Saar en Bram figureren. Saar en Bram zijn niet getrouwd, zij hebben geen geregistreerd partnerschap. Zij wonen vanaf 1986 samen. Saar is kostwinster en werkt bij een grote bouwonderneming. Bram is kunstschilder en huisman. Saar en Bram hebben drie kinderen, de jongste dochter is langdurig ziek. Bram is zeven jaar jonger dan Saar.

Steeds meer Nederlanders wonen net als Saar en Bram ongehuwd samen. Het aantal ongehuwde paren bedraagt op dit moment meer dan 760.000 paren. Wat is voor ongehuwde partners geregeld over ouderdomspensioen en ouderdomspensioen?

1. Is Bram partner

Als Saar overlijdt heeft Bram dan recht op een partnerpensioen? In principe wel. Hoewel Saar en Bram niet getrouwd zijn geldt Bram wel als een “partner” van Saar en ontvangt hij een partnerpensioen. Hij heeft dezelfde rechten als een gehuwde partner omdat hij met Saar een gezamenlijke huishouding voerde.

2. Partnerpensioen verzekerd tijdens werkloosheid

Door de kredietcrises gaat het slecht met de bouwonderneming. Saar wordt ontslagen en zij krijgt een WW-uitkering. Het partnerpensioen is verzekerd op risicobasis. Het recht op partnerpensioen bestaat zolang Saar in dienst is. Nu is Saar niet meer in dienst als zij overlijdt. Gelukkig heeft Bram wel recht op een partnerpensioen. In de wet is geregeld dat de

aanspraken op een partnerpensioen op risicobasis behouden blijven in de WW-periode van de ex-werknemer.

3. Partnerpensioen verzekerd tijdens een levensloopverlof

Het partnerpensioen op risicobasis blijft ook intact als Saar na de geboorte van hun derde kind onbetaald verlof opneemt. Wordt Bram in deze periode weduwnaar dan ontvangt hij partnerpensioen.

4. Partnerpensioen verzekerd na het einde van de pensioenregeling

Als Saar haar baan opzegt dan heeft dat consequenties voor het pensioen. Haar deelname aan de pensioenregeling eindigt. Dit betekent dat Bram geen partnerpensioen ontvangt als Saar overlijdt. Gelukkig heeft Saar zich goed geïnformeerd. Gelijktijdig met de opzegging van haar baan vraagt zij om een deel van het door haar opgebouwde ouderdompensioen om te ruilen in een partnerpensioen. Daarom is Bram verzekerd van een nabestaandenpensioen als Saar overlijdt op het moment dat zij geen werk heeft.

Voordat Saar met pensioen gaat moet haar werkgever haar aanbieden om een deel van het ouderdompensioen om te ruilen in partnerpensioen. Zolang Saar en Bram samen genieten van het ouderdompensioen van Saar is er niets aan de hand. Als Saar een jaar na haar 65e overlijdt komt er een einde aan het ouderdompensioen. Het ouderdompensioen wordt slechts aan Saar uitgekeerd zolang zij leeft. Bram ontvangt een partnerpensioen als Saar op de pensioendatum ouderdompensioen heeft omgeruild voor een partnerpensioen. Heeft Saar dit niet geregeld dan ontvangt Bram geen partnerpensioen.

5. Pensioen na scheiding

Als aan de gemeenschappelijke huishouding een einde komt, Saar en Bram gaan definitief uit elkaar, dan zal Bram én niet meer met Saar mee kunnen genieten van haar ouderdompensioen en bij haar overlijden evenmin een partnerpensioen ontvangen.

Wanneer gehuwde of geregistreerde partners gaan scheiden hebben zij na de scheiding recht op de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde ouderdompensioen. Dit is vastgelegd in de Wet Verevening Pensioen bij Scheiding. Ongehuwde partners, zoals Bram, hebben nergens recht op.

Voor Saar en Bram moet pensioen een onderwerp van gesprek worden. Zeker zolang de positie van de ongehuwde partner niet goed geregeld is.

Simone van der Sijs
ADVOCAAT FAMILIEMEDIATOR
www.vandersijs.nl